

اطلاعات آماری این فصل شامل محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده در بخش های عمده اقتصادی، ستانده بخش های عمده اقتصادی و مصرف واسطه بخش های عمده اقتصادی می باشد. هدف از تهیه و تدوین حساب های استان، محاسبه مهمترین متغیرهای جریان های اقتصادی نظیر تولید، مصرف، تشکیل سرمایه، صادرات، واردات، درآمد و ... در یک دوره زمانی معین و اندازه گیری مهمترین متغیرهای اقتصادی موجودی منابع، نظیر ثروت، دارایی و بدهی و ... در مقطعی از زمان است که از طریق آنها می توان وضعیت اقتصادی استان را در آن دوره یا مقطع زمانی به تصویر کشید. این اطلاعات با استفاده از نتایج طرح های آماری مرکز آمار ایران، نتایج طرح های آماری خاص استان و آمارهای ثبتی دستگاه های اجرایی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی تهیه و در این فصل ارائه شده است .

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است :

محصول ناخالص داخلی : محصول ناخالص داخلی، نتیجه نهایی فعالیت های اقتصادی تولیدی مقیم یک کشور در یک دوره زمانی معین است. محصول ناخالص داخلی به سه روش تولید، هزینه و درآمد محاسبه می شود.

ارزش افزوده : ارزش افزوده، ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است. تفاوت بین ارزش ستانده و مصرف واسطه را در هر فعالیت اقتصادی را ارزش افزوده ناخالص می گویند. پس از کسر مصرف سرمایه ثابت از ارزش افزوده ناخالص، ارزش افزوده خالص به دست می آید.

ستانده : ستانده هر واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می شود و برای استفاده در دسترس قرار می گیرد. سهمی از کالاها و خدمات که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد جزو ستانده واحد به حساب می آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرایندهای تولید آن واحد مصرف می شود جزو ستانده آن واحد منظور نمی شود. ستانده به سه دسته تقسیم می شود: ستانده بازاری، ستانده تولید شده برای خود مصرفی نهایی و تشکیل سرمایه به حساب خود سایر ستانده های غیر بازاری.

مصرف واسطه : مصرف واسطه، ارزش کالاها و خدمات مصرف شده در جریان تولید، به استثنای مصرف داراییهای ثابت است.

مالیات بر تولید و واردات: مالیات هایی هستند که بر کالاها و خدمات، در زمانی که تولید شده اند، فروخته شده اند یا به مصارف دیگری رسیده اند و یا از خارج وارد شده اند، تعلق می گیرد.

مالیات بر تولید و واردات، منطبق با واژه سنتی مالیات های «غیر مستقیم» است که در سیستم حساب های ملی سابق به کار برده می شد.

مالیات بر تولید و واردات به دو گروه جزئی تر تقسیم می شوند:

— مالیات بر محصول .

— سایر مالیات های بر تولید .

مالیات بر محصول: مالیات تعلق گرفته بر یک واحد کالا یا خدمت است که به صورت مبلغ مشخصی برای هر واحد مقدار کالا یا درصد مشخصی از قیمت یک واحد کالا یا خدمت مبادله شده تعیین می شود. انواع مالیات بر محصول به شرح زیر می باشد:

— مالیات از نوع مالیات ارزش افزوده (VAT) : مالیات تعلق گرفته بر کالاها و خدمات است که در مراحل مختلف توسط بنگاه های اقتصادی اخذ می گردد ولی نهایتاً کل آن توسط خریدار نهایی پرداخت می شود.

لازم به ذکر است که این نوع مالیات در ایران مورد ندارد.

— مالیات و حقوق گمرکی بر واردات: عبارت از مالیات تعلق گرفته بر کالاهاست که هنگام عبور از مرزهای گمرکی یا مرزهای اقتصادی قابل پرداخت می شود. این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که توسط تولیدکنندگان غیر مقیم به واحدهای نهادی مقیم ارائه می شود.

— مالیات بر صادرات: مالیات تعلق گرفته بر کالاهایی است که از قلمرو اقتصادی خارج می شوند و هنگام خروج از مرز قابل پرداخت می شود.

این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که به واحدهای غیر مقیم ارائه می شود. به طور کلی مالیات بر محصول، واردات و صادرات مالیات هایی هستند که بر کالاها و خدمات تعلق می گیرند و در اثر تولید، فروش، انتقال، کرایه کالا یا ارائه خدمت قابل پرداخت می شوند.

سایر مالیات های بر تولید: کلیه مالیات هایی را در بر می گیرد که یک بنگاه در نتیجه اشتغال به تولید (به غیر از مالیات بر محصول)، موظف به پرداخت آن است. این نوع مالیات، مالیات برسود یا مالیات بر سایر درآمدهای دریافت شده توسط بنگاه را دربر نمی گیرد و مالیاتی است که صرفنظر از سودهی تولید قابل پرداخت است، نظیر مالیات بر زمین، داراییهای ثابت و نیروی کار بکار گرفته شده در فرایند تولید یا فعالیت ها و مبادلات ویژه.

مالیات بر درآمد، ثروت و غیره: مالیات بر درآمد، ثروت و غیره منطبق باواژه سنتی، « مالیات های مستقیم » است که در سیستم حسابهای ملی سابق بکار برده می شد. این مالیات ها شامل مالیات بر درآمد اشخاص، مالیات بر درآمد شرکت ها، مالیات بر ثروت و امثال اینها می باشد.

یارانه (سوسید): یارانه، پرداخت های جاری و بلاعوض واحدهای دولتی به بنگاه های اقتصادی است که بر اساس میزان فعالیت های تولیدی آنها و یا مقدار یا ارزش کالاها یا خدمات تولید شده، فروخته شده یا وارد شده توسط آنها تعیین می شود. یارانه ممکن است بر تولیدات داخلی یا بر کالاهای وارد شده تعلق گیرد. یارانه مشابه مالیات ها به دو دسته کلی تقسیم می شود :

— یارانه بر محصول.

— سایر یارانه ها بر تولید.

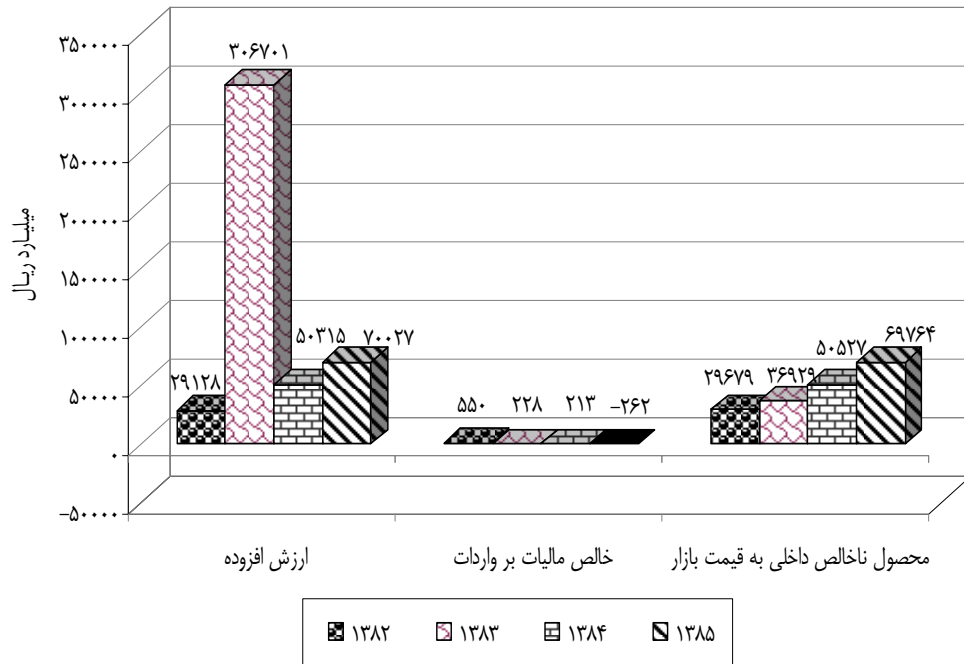
یارانه بر محصول : یارانه ای است که بر یک واحد کالا یا خدمت تولید شده تعلق می گیرد و به صورت مبلغ مشخصی برای یک واحد مقدار کالا یا به صورت درصد مشخصی از یک کالا یا خدمت، قابل پرداخت می شود. سایر یارانه ها بر تولید عبارت است از تمامی یارانه هایی است که بنگاههای مقیم در اثر اشتغال به تولید دریافت می کنند، غیر از انواع یارانه بر محصول.

۱-۲۲- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار بر حسب ارزش افزوده در بخش های عمده اقتصادی
(میلیارد ریال)

۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	شرح
۷۰۰۲۷	۵۰۳۱۵	۳۶۷۰۱	۲۹۱۸۰	۲۵۱۳۱	ارزش افزوده .....
۱۹۰۲۸	۱۱۸۱۷	۱۰۲۷۶	۸۴۷۹	۷۳۷۵	کشاورزی ، شکار و جنگلداری .....
۱۲	۶	۴	۴	۲	ماهگیری .....
۷۴۸۶	۵۸۳۳	۱۲۹۳	۱۱۱۱	۱۱۷۱	معدن .....
۱۱۲۰۰	۶۵۸۷	۵۴۶۲	۳۶۱۱	۳۸۴۵	صنعت .....
۱۵۸۵	۱۹۱۲	۹۷۳	۵۸۹	۵۱۹	تأمین برق ، گاز و آب .....
۳۹۸۲	۲۰۹۳	۱۷۸۱	۱۳۴۳	۱۲۰۲	ساختمان .....
۵۹۰۴	۵۰۰۵	۳۸۶۹	۳۵۱۰	۲۸۵۹	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیروسایل نقلیه و کالاها..
۳۹۳	۳۷۰	۳۵۲	۳۱۲	۲۳۹	هتل و رستوران .....
۲۹۵۲	۲۲۷۲	۱۹۹۷	۱۶۱۹	۱۳۳۳	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
۱۰۲۸	۱۱۷۳	۷۳۴	۴۶۶	۲۹۱	واسطه گری های مالی .....
۵۶۵۶	۴۵۷۴	۳۷۷۸	۳۱۴۹	۲۱۶۹	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار.....
۳۶۱۲	۲۷۰۳	۲۲۳۲	۱۷۵۵	۱۴۴۶	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی ...
۴۲۵۳	۳۷۱۶	۲۲۲۳	۱۸۲۰	۱۴۷۲	آموزش .....
۲۲۵۸	۱۷۵۱	۱۳۱۰	۱۱۰۱	۸۹۸	بهداشت ومدد کاری اجتماعی .....
۶۷۸	۵۰۳	۴۱۷	۳۱۱	۳۱۰	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی
-۲۶۲	۲۱۳	۲۲۸	۱۱۸	۱۱۲	خالص مالیات بر واردات .....
۶۹۷۶۴	۵۰۵۲۷	۳۶۹۲۹	۲۹۲۹۸	۲۵۲۴۳	محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار...

مأخذ- مرکز آمار ایران

۱_۲۲_ ارزش افزوده خالص مالیات بر واردات و محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار در سال های ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۸۵

مبنا جدول ۱ - ۲۲

۲-۲- ستانده بخش های عمده اقتصادی

(میلیارد ریال)

۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	شرح
۱۱۲۸۴۴	۸۰۰۵۶	۵۹۵۲۱	۴۵۸۱۴	۴۰۱۵۰	جمع.....
۲۹۰۴۲	۱۸۵۵۱	۱۶۶۱۳	۱۳۲۷۹	۱۱۲۸۱	کشاورزی ، شکار و جنگلداری .....
۱۹	۹	۷	۷	۵	ماهگیری .....
۱۰۳۵۵	۷۵۲۴	۲۰۴۵	۱۷۳۸	۱۴۸۴	معدن .....
۲۷۷۳۴	۱۸۱۸۳	۱۳۴۱۹	۸۸۵۷	۹۵۱۹	صنعت .....
۲۴۴۹	۲۷۳۳	۱۶۰۳	۹۹۷	۱۰۳۴	تأمین برق ، گاز و آب .....
۹۴۱۰	۵۱۷۴	۴۴۷۶	۳۲۹۳	۲۸۸۱	ساختمان .....
۷۱۸۱	۵۹۸۲	۴۶۷۲	۴۱۷۲	۳۴۱۵	عمده فروشی،خرده فروشی،تعمیروسایل نقلیه و کالاها..
۸۰۹	۷۱۷	۶۴۴	۵۶۲	۴۳۱	هتل و رستوران .....
۴۳۳۰	۳۳۹۲	۲۸۸۰	۲۳۱۳	۱۸۳۲	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
۱۳۱۳	۱۴۱۹	۹۱۹	۶۰۴	۳۸۱	واسطه گری های مالی .....
۷۱۱۸	۵۶۵۲	۴۶۳۹	۳۸۴۸	۲۷۶۱	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار.....
۴۶۷۰	۳۷۳۰	۲۸۳۷	۲۲۴۸	۱۸۵۴	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی ...
۴۶۸۹	۴۱۰۴	۲۵۱۶	۲۰۷۲	۱۶۷۹	آموزش .....
۲۷۴۹	۲۱۵۳	۱۶۳۰	۱۳۶۵	۱۱۴۳	بهداشت ومدد کاری اجتماعی .....
۹۷۶	۷۳۳	۶۲۱	۴۵۹	۴۵۰	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی

مأخذ- مرکز آمار ایران

۳-۲۲- مصرف واسطه بخش های عمده اقتصادی

(میلیارد ریال)

۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	شرح
۴۲۸۱۸	۲۹۷۴۱	۲۲۸۲۰	۱۶۶۳۳	۱۵۰۱۹	جمع.....
۱۰۰۱۴	۶۷۳۴	۶۳۳۷	۴۸۰۰	۳۹۰۷	کشاورزی ، شکار و جنگلداری .....
۷	۴	۲	۲	۲	ماهگیری .....
۲۸۶۹	۱۶۹۱	۷۵۲	۶۲۷	۳۱۳	معدن .....
۱۶۵۳۴	۱۱۵۹۵	۷۹۵۷	۵۲۴۶	۵۶۷۴	صنعت .....
۸۶۴	۸۲۱	۶۳۰	۴۰۸	۵۱۵	تأمین برق ، گاز و آب .....
۵۴۲۸	۳۰۸۱	۲۶۹۵	۱۹۵۰	۱۶۷۸	ساختمان .....
۱۲۷۶	۹۷۷	۸۰۳	۶۶۲	۵۵۶	عمده فروشی،خرده فروشی،تعمیروسایل نقلیه و کالاها..
۴۱۶	۳۴۸	۲۹۲	۲۵۰	۱۹۲	هتل و رستوران .....
۱۳۷۸	۱۱۲۰	۸۸۴	۶۹۴	۵۰۰	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
۲۸۵	۲۴۵	۱۸۵	۱۳۸	۹۰	واسطه گری های مالی .....
۱۴۶۲	۱۰۷۸	۸۶۱	۶۹۹	۵۹۲	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار.....
۱۰۵۹	۱۰۲۸	۶۰۶	۴۹۲	۴۰۸	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی ...
۴۳۶	۳۸۷	۲۹۲	۲۵۲	۲۰۸	آموزش .....
۴۹۲	۴۰۲	۳۲۰	۲۶۵	۲۴۴	بهداشت ومدد کاری اجتماعی .....
۲۹۸	۲۳۰	۲۰۴	۱۴۸	۱۴۰	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی

مأخذ- مرکز آمار ایران